

Hevur tú ein spurning ella onkran trupulleika, sum tú kundi ynskt tær at fingið viðgjørðan í hesum teiginum.

Spyr Sosialin

Skriva til: Sosialurin, postsmoga 76, 3800 Argir. Merk brævbjálvan »Spyr Sosialin«.

Løgfrøðingur- in:

Ber til at sleppa undan skatti?

Eg havi hoyrt, at ein kann forvinna sær eina ávísu upphædd, og síðan flyta av landinum. Hetta ger, at ein sleppur undan at gjalda skatt av hesum.

Hóast eg sjálv haldi, at

tað ljóðar lógið, so havi eg tosa við ein, sum hevur roynt hetta og havt gagn av eyka peninginum.

Kann tað vera rætt?
Hvat heldur lögfrøðingurin?

r. t.

Skattskyldan heldur upp-
at frá tí degi skattgjald-
arin flytur úr Føroyum og
kemur undir skattskyldu í
tilflytingarlandinum.

Flytur viðkomandi ikki
aftur til Føroya fyrr enn

aftaná eitt ár frá fráflyt-
ingardegnum, verður sein-
ast álíknandi skatturin
strikaður.

Somuleiðis verður sein-
ast álíknandi skatturin
strikaður hjá tí sum kemur
undir sjómansskatt, treyt-
að av, at viðkomandi í hes-
um tíðarskeiðið kemur
undir sjómansskatt eftir
somu reglum sum fast-
búgvandi har á staðnum,
og viðkomandi er undir
hesum reglum í minst seks
mánaðir.

Turið

Eyðun Joensen, sál-
arfrøðingur

Marjun Sigurdsdóttir,
sosialráðgevi

Marnar Simonsen,
lækni

Turið Debes Hentze,
løgfrøðingur

Læknin:

Møði

Eg eri 17 ára gomul genta,
sum altíð kenni meg
møðan.

Tá eg var yngri, nýttist
mær ikki at sova nógvar
tímar um náttina, men í
dag kann eg sova altíð, og
kenni onantið kortini, at
eg eri útsovin.

Æri eg sjúk, ella skal eg
taka nakrar vitaminir?

Til upplýsingar fyri

læknan, so havi eg ikki
etið vitaminir í fleiri ár.

Troytt

Eftir hesum fáu upplýs-
ingum, er tað heilt ógjø-
rligt at svara tygum. Tað
nýttist ikki at vera vita-
minir tygum skulu taka,
men harafturimóti er tað
sera vanligt, at kvinnur í
tygara aldri hava tað vit
kalla »blóðmangul«.

Hildið verður um kvinn-
ur sum hava mánasjúk-

una, at okkurt um 20 pst.
av hesum vænta jarn í
blóðnum.

Hetta kemur av, at tær
hava mánasjúkuna og tí
ov lítið jarn er í matinum.

Tí vildi eg hildið, at tyg-
um í fyrsta umfari skuldi
roynt eitt slag av jarn-
tablettum, — eina ella
tvær dagliga.

Um hetta ikki hjálpar
eftir umleið tveir ella
tríggjar mánaðir, so skulu
tygum fara til læknan at
verða kannað.

MS

Jørðin er full av føðandi mammum

— Lýsir samfelag okkara frá nýggjum sjónarhorni

Oddvør Johansen:
Livsins summar
Skaldsøga
Útgevartíð: Orð og Løg 1982
176 síður
Perumynd: Poul Rest-
orff Johansen
Kostnaður: 100 kr.

Nýggj skaldsøga er komin
í bókabúðirnar, sum ikki
líkist nógvar teimum, sum
higartil eru komnar frá
føroyskum rithøvundum.
— Serliga tí henda er
skrivað av kvinnu, og í
frasoguhátti lýsir tíðina
eftir seinna heimsbardaga
frá tí sjónarhorni, at vit
fáa innlit í gerandisdagin
hjá Noru, smágentu, sum
byr í Havn saman við for-
eldrum, beiggja og ommu
sini.

Hjá teimum, sum vóru
børn í sama tíðarskeiði,
sum skaldsøgan fevnir
um, verða vakt gomul
minni, sum flest øll okkara
munnu kenna aftur í til-
burðum og upplivingum
hjá gentuni Noru.

Hon lýsir søguna við
egnu eygum, oyrum og
orðum, sum vit hava
skúgvæð aftur um í undir-
vitskuna, har tað liggur
fjalt. Kortini eru uppliv-
ingarnar í barnadøgnum
við til at geva tí einstaka
lit og hugsunnarhætt um
hetta samfelagið, sum vit
liva í, soleiðis sum hetta
nú einaferð myndar seg
fyri okkum, — í goðum og
ringum.

Nora er ein vanlig smá-
genta, hon hevur vinkon-
ur, vinir, foreldur og
systkin, umframt eina
sera fitta ommu, sum er
góð við Noru og sigur
henni frá og lítar samgent-
una við sínum verumata.

Nora gongur í skúla og
fer eftir skúlatíð heim til

vinkonuna Ruth at spæla.
Mamma Ruth er ógvuliga
reinfor, og hon kannar
Noru, tá hon kemur inn.
Hyggur um faldurin á
skjúrtnum hjá Noru er í
lagi. Nora sigur mammu
sini hetta. Mamma
heldur, at mamma Ruth
bert vil vita, um Nora er
rein. Nora heldur tó nakað
annað, — nevnliga, at
mamma Ruth granskar
skjúrtnum hjá Noru, at vita,
um mamma hennara
hevur seyma faldin á
skjúrtnum hennara eftir fyr-
skriftunum, og um skjúr-
tíð er kastað um á ranguni!

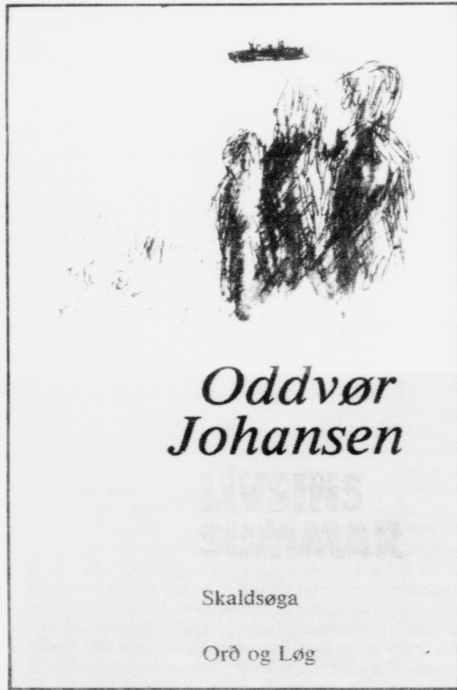
Nora hevur sín egna
hugsunnarhætt, og við
hesum viðgerð hon tað
sum hon í gerandisdegn-
um verður fyri.

Foreldrin hjá Noru eru
ikki mógvandi fólk, men
búgva í litlum húsum
saman við ommuni, meðan
pápin roynir at fota sær,
at fáa eitt verkstað upp at
standa, sum skal geva
teimum so mikið arbeiði,
at foreldrin kunnu fara
undir at byggja hús á
grundstykki, sum tey
eiga.

Tað er so reint og ruddi-
ligt hjá vinkonuni Ruth,
og trappurnar eru so
blankar og bonaðar, at
genturnar nýðast at
ganga varisliga, um tær
ikki skulu detta.

Ruth eigur nógvar
dukkur, — tvær av
teimum hava hár, men
hesar sleppa smágent-
urnar ikki at spæla við.
Bert mamma rýstir dust-
ið av teimum av og á. Tær
sleppa ikki at órúdda og tí
dáma smágenturnar so
væl at syngja tvíróddað,
— tað órúddar heldur ikki!

Nora kennur býfólkið og

»Í Asialondum er kríggj. Her er ikki ein-
ans stjørnustov til føðandi mammur —
nei — eisini týnandi jarn, ið fellur niður av
himli. Har er alt farið av lagi — og gleðin
er voðrin sorg, og sorgin gleði.

Óg kortini er jørðin full av føðandi
mammum.

Mammum ið vilja elska livið.
Mammum, ið foda teir klóku, sterku og
týðningarmiklu, Mammum, ið foda tey
býttu og veiku og skarðaðu kerini.

Halleluja«.

sigur livandi frá býttu men ikki dugdi at siga,
Lenu, sum varð neyðtíkin, hvør brotsmaðurin var.

Nora sigur eisini frá, tá
allar konurnar gjørdust
ørar ein vakran summar-
dag. Tær fóru at vaska
upp og niður, tveittu hús-
búnað út í tún, skúraðu og
skrubbaðu og lótu síðan
solarhitin turka hetta.
Olivant pápi Noru gongur
og suffar, tí reingerð er tað
ringasta hann veit.

Nora og beiggin Olaf
fara í summarfrítíðini til
skylfólk at ferðast. Fyrsta
kvöldið tey fara til songar
í nýggja umhvørvinum
kennist tað lógið at liggja
undir tí tungu og kleimu
dýnuni í kamarnum, har
viðurin er skúraður og
rýkur av trúnaðum træi.

Í bygdini lærir Nora at
kenna, at eins og í heim-
býnum, so eru eisini her
børn, sum ikki eru sum
børn flest. Drongurin
Fróði tosar óskilliga og
hevur skeiv eygu. Um
hann ikki skal verða ver-
andi býttur, so nýðist
hann at fara frá foreldrun-
um niður til Danmarkar,
har tey kunnu læra hann
eitt og annað.

Eisini eru tvey
systkin, sum hava mist
sjónina, — tey nýðast
eisini til Danmarkar, um
teimum skal vera liv
lagað, — sjálvt um pápi
teirra er um at fara úr hesi
verð, so ringur er hann um
børnini.

Ikki smávegis trupul-
leikar og ómenniskjans-
ligar umstøður foreldur at
brekaðum børnum hava
bavt her á landi. Tibetur
kemur slikt ikki fyri long-
ur, nú vit eisini hava rúm
fyri brekaðum í Føroyum.

Nora upplivir eisini, at
foreldrin hjá vinmann-
inum Flóvin fara frá
hvørjum øðrum, og smá-

gentan kennir beiskleikan,
— at fólk kunnu halda upp
at at vera góð, hvørt við
annað. Barnið kennur ikki
fyrirbrigðið at halda upp at
at vera góð við, — hetta er
bert nakað, sum vaksan
fólk kenna.

Nora kennir tryggileika í
heimi sínum, har tónleikur
og myndalist eru týðandi
partur í gerandisdegi
teirra. Familjan spælir
tónleik á ymsum ljóðfer-
um og mamma Noru mál-
ar myndir.

Tá mamma Flóvin fer
frá manni sínum sigur hon
mammu Noru frá dreymi
sínum, at sleppa at spæla
sjónleik og at útbúgva seg
til hetta. Mamma Noru
greiðir mammu Flóvin frá,
at hon væl kann saman-
sjóða listararbeiðið, børn
og mann, men hetta
heldur mamma Flóvin ikki
kann samanberast, um
veruligt skal spyrjast
burturúr.

Nora upplivir eisini at
fáa eina lítla systir.
Mamma hennara stríðist í
fleiri samdøgur við verk-
um, áðrenn lítla barnið
verður fott. Á sjúkrahús-
inum eru tey von við, at
føðandi kvinnur hava
trupult við at eiga, men ta
læknin verður varugur
við, hvussu leingi mamma
Noru hevur stríðst, sigur
hann, at hetta kemur alt
av, at føroyskar kvinnur
eru so tolnar.

— Jú, sanniliga hava vit
fingið at vita, at tú skalt
eiga titt barn í pinu!

Mannminkandi uppliv-
ingin hjá pápa Noru, Oli-
vant er eisini sera livandi,
tá hann fer í bankan at
biðja um lán, so hann
kann fáa verkstaðið upp

Framhald á síðu 10